

O primăvară minunată!

EDUCAȚIA FINANCIARĂ PE ÎNȚELESUL TUTUROR

Revistă de promovare a educației financiare
Nr. 32 / 2021

Materialele cuprinse în această publicație reprezintă o diseminare a modului de abordare și implementare a proiectului de „Educație financiară” în unitățile școlare din țara noastră și se adresează elevilor, dascălilor, profesorilor, inspectorilor școlari, părinților, dar și altor autorități implicate în vederea aplicării bunei practici în domeniu.

Revista Educație Financiară pe Înțelesul Tuturor are ca scop:

- diseminarea informațiilor referitoare la implementarea la nivelul învățământului preuniversitar a educației financiare ca disciplină opțională la decizia școlii (CDȘ) sau ca disciplină integrată;*
- crearea unei atitudini pozitive la nivelul publicului țintă pentru receptarea informațiilor și mesajelor rezultate din proiect;*
- asimilarea mesajelor și informațiilor de către publicul țintă;*
- crearea unui capital de imagine pozitivă pentru instituțiile implicate în proiect în vederea comunicării cu succes a informațiilor și mesajelor referitoare la proiect.*

CUPRINS:

Editorial	1
Istorie bancară	2-3
Matematică financiară	4-5
Bugetul unei companii	6-7
Criptomonedele	8-10
Învățăminte	11
Instrumente de plată	12
Verificarea cunoștințelor	13
Creativitate	14-16

Coordonator: Ligia Georgescu-Goloșoiu
Tehnoredactare și grafică: Marilena Adet

*Mulțumim reprezentanților
BĂNCII NAȚIONALE a ROMÂNIEI
și ASOCIAȚIEI PENTRU PROMOVAREA
PERFORMANȚEI ÎN EDUCAȚIE
pentru sprijinul acordat în elaborarea
conținutului acestei publicații!*

ISSN: 2343 - 9920

ISSN-L: 2343 - 9920

*Puteți vizualiza revista pe site-ul www.appe.ro,
pe platforma e-learning <https://scoala.appe.ro>
și pe portalul <http://www.finzoom.ro/revista-educatia-financiara>.*

Editorial

Global Money Week

Anul acesta, **Global Money Week (GMW)** a avut loc în perioada 22-28 Martie și a fost organizat de către **Organizația de Cooperare și Dezvoltare Economică/ Rețeaua Internațională de Educație Financiară - OECD International Network on Financial Education (OECD/INFE)**.

Tema GMW 2021 a fost „Ai grijă de tine, ai grijă de banii tăi!”

GMW promovează eforturile făcute în vederea îmbunătățirii culturii financiare a tinerilor. Scopul final al GMW este de a contribui la accesul liber al copiilor și tinerilor la o educație de o înaltă calitate și de a-i învăța despre bani și despre felul în care acești tineri pot să ia decizii importante cu privire la îmbunătățirea rezilienței lor financiare viitoare și a bunăstării lor.

Numărul țărilor participante la GMW a crescut de la an la an, de la 21 de țări în anul 2012, la 151 țări în anul 2018.

România a fost participantă la GMW încă din anul 2014.

În cadrul campaniei internaționale **Global Money Week 2021**, și-au unit, sub coordonarea **Asociației pentru Promovarea Performanței în Educație (APPE)** eforturile pentru a stimula o mai bună cunoaștere a noțiunilor de educație financiară, peste 180 de cadre didactice din ciclul preșcolar, primar, gimnazial și liceal, alături de peste 5.400 de preșcolari și elevi din județele: Maramureș, Arad, Argeș, Bistrița Năsăud, Brașov, Cluj, Gorj, Iași, Ilfov, Olt, Prahova, Satu Mare, Sălaj, Suceava, Vâlcea, mun. București și mun. Chișinău din Republica Moldova.

Elevii înscriși au desfășurat în săptămâna 22.03 - 28.03.2021 diverse activități integrate, activități interdisciplinare, jocuri de rol, activități practice, jocuri didactice, scenete etc. pe tema evenimentului.

Modalitățile de monitorizare și de evaluare ale activităților desfășurate în GMW:

- *Colectarea acțiunilor în format digital (PPT, filme, cărți digitale) de la fiecare activitate organizată și desfășurată. Analizarea acestor materiale urmărind cei 3 itemi: corectitudinea din punct de vedere științific, creativitatea, originalitatea.*
- *Sondaj de opinie / interviuri / chestionare luate cadrelor didactice, copiilor și părinților.*
- *Discuții deschise pe grupurile de lucru de pe facebook.*

Popularizarea evenimentelor s-a făcut prin conturile deschise pe FB (<https://www.facebook.com/golosoiiu.ligia>; <https://www.facebook.com/AsociațiaPentruPromovareaPerformanței/>; + cele 4 ct de fb aferente ciclului preșcolar, primar, gimnazial și liceal); LinkedIn (<https://www.linkedin.com/in/ligia-georgescu-golosoiiu-445b08141>) și Instagram ([ligia.golosoiiu](https://www.instagram.com/ligia.golosoiiu)).

Dr. Ligia Georgescu-Goloșoiu, Președinte APPE

La pas prin CLUJ

Orașul **Cluj-Napoca** este cunoscut de multă lume pentru universitățile de aici, pentru centrele de sănătate, pentru viața studentască, artistică și economică a urbei. De asemenea, pentru mulți călători prin oraș este surprinzător de mare numărul de lăcașuri de cult, de la cele ortodoxe, la cele greco-catolice, romano-catolice, reformate, calvine, unitariene, neo-protestante sau mozaice. Numai din această succintă înșiruire se poate observa diversitatea culturală a vechiului oraș transilvan.

Când vine toamna, pe străzile Clujului se pot auzi multe limbi ale pământului, de la limbile din nordul înghețat, până la dialecte africane, de la graiul lui Voltaire sau a lui Shakespeare, la cel a lui Goldoni sau Cervantes, dar și sunete exotice din orientul îndepărtat, ce aduc aminte de Confucius și Rabindranath Tagore, nelipsind limbile din vechiul triunghi fertil al Orientului Mijlociu. Un mozaic de limbi și culturi modelează an de an viața culturală și spirituală a orașului, zămislind totodată o economie modernă, pe alocuri chiar de avangardă.

Mai puțin, poate, este cunoscut Clujul bancar, chiar dacă aici ființează una din cele mai mari bănci din România și sucursalele majorității băncilor autorizate în țară și poate și mai puțin cunoscut este sistemul bancar ce a ființat în Clujul interbelic.

Vă invit, așadar, la o scurtă plimbare prin Clujul bancar interbelic.

Pornind dinspre gara clujeană, la fel cum făcea marea majoritate a călătorilor interbelici, pe partea dreaptă, în apropierea vechiului pod peste Someș, o clădire impozantă îi atrăgea atenția vizitatorului. Actualul palat Metropol, fusese în vremea aceea sediul Băncii Agrare, bancă ce avea ca scop împrumutarea țăranimii din Ardeal cu terenuri agricole. Obiectivele sale vizau schimbarea la față a agriculturii ardeleni, prin sădirea în această ramură a seminței eficienței și modernității, crearea unei clase țărănești suficient de dezvoltate economic, încât să susțină economia regiunii, să creeze premisele emancipării țăranilor și creării unor industrii noi și moderne, trimerii copiilor lor la studii, pentru a crea baza creativă a noii economii, după unire. E suficient să spunem că la această bancă a fost o vreme președinte Octavian Goga, iar în conducerea băncii regăseam alte personalități ale culturii române precum Tiberiu Brediceanu, academicienii istorici Ioan Lupaș sau Silviu Dragomir, renumiții juriști, universitari precum Emil Hațieganu sau Petre Poruțiu sau memorandistul Teodor Mihali.

Trecând podul peste Someș, lângă poșta cea mare a orașului se află Banca Economul, o bancă care se confundă pentru multă vreme cu personalitatea lui Amos Frâncu, unul din marii luptători pentru dreptatea românilor. Acolo, în fața acelei clădiri, în tumultul evenimentelor din luna decembrie a anului 1918, a căzut pentru apărarea băncii și a Senatului Național Român, care și-a avut sediul chiar în localul băncii, Octavian Petrovici, un tânăr membru al gărzilor naționale. Banca a fost și ea o speranță a întreprinzătorilor clujeni,

Istorie bancară

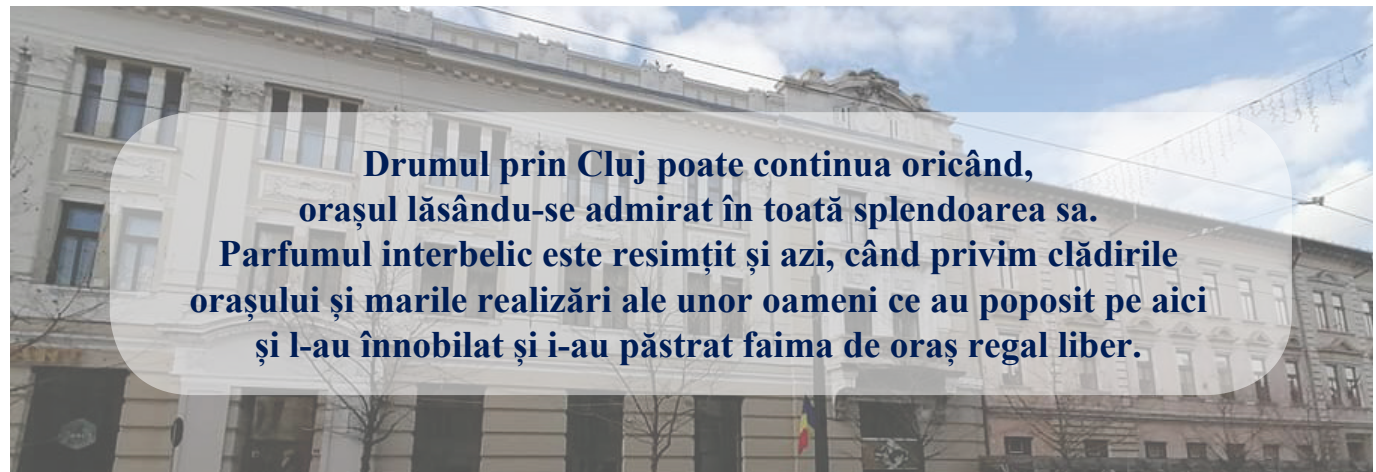
mai ales după ce în 1920, la inițiativa lui Amos Frâncu, capitalurilor ardeleni li s-au alăturat capitalurile Băncii Românești. Printre cenzorii acestui institut de credit îl regăsim și pe renumitul economist și om politic liberal Victor Slăvescu.

Ajungând în Piața Unirii, cotind ușor spre dreapta, în apropierea străzii ce duce la casa în care s-a născut Matei Corvin, se putea vedea numele Băncii Vatra. Chiar dacă a fost o bancă relativ modestă, a fost și ea o prezență vie pentru clientela românească din preajma Clujului. Aceasta, împreună cu Economul au fost cele două bănci românești care au rămas pe mai departe să-și slujească clienții în ciuda cedării Transilvaniei de Nord în urma arbitrajului de la Viena din 1940.

Pe latura răsăriteană a pieței centrale se putea vedea numele Băncii Ardelene, o bancă a etnicilor maghiari din Cluj, care a fost, de fapt una din cele mai mari bănci ale Regatului României în perioada interbelică. Tot acolo, își aveau sediul sucursala clujeană a Băncii Marmorosch Blank & Co, poate cea mai mare bancă românească, până la criza din anii '30 ai secolului trecut. Pe colțul străzii se ridica sediul Băncii Centrale pentru Industrie și Comerț Cluj. Banca i-a avut printre președinți pe Vasile Goldiș, renumitul economist și fost guvernator al BNR Ion I. Lapedatu sau pe economistul, jurnalistul și primarul Clujului Vasile Osvadă. Obiectul băncii care s-a înființat inițial la Sibiu a fost găsirea mijloacelor financiare de susținere a unei industrii românești în Ardeal. Printre fabricile pe care le-a creat putem să numim Industria Sârmei din Câmpia Turzii sau Sticla din Turda. De asemenea, alături de Banca Agrară a finanțat primele numere ale revistei Gândirea, revistă ce a coagulat un număr important de intelectuali, care au marcat dezbaterile de idei din perioada interbelică.

Pe latura sudică a pieței se înalță majestuos unul din cele mai frumoase palate din Cluj, sediul Casei de Păstrare și Banca de Credit Cluj, actualul sediu al Băncii Naționale a României. Alături de Banca Ardeleană, a fost una din marile bănci din România. Frumoasele vitralii și mozaicuri trezesc și azi fiori celor care le admiră.

Mergând apoi pe strada Moților, în apropierea primăriei clujene, se afla sediul sucursalei clujene a Băncii Naționale a României. Printre directorii săi trebuie amintit Sabin Cioranu, profesor de economie la Academia de Înalte Studii Comerciale din Cluj, fost lucrător al Băncii Centrale pentru Industrie și Comerț, unul dintre cei care au lăsat pe lângă numeroase cărți de finanțe și o importantă monografie economică a perioadei interbelice.

**Drumul prin Cluj poate continua oricând,
orașul lăsându-se admirat în toată splendoarea sa.
Parfumul interbelic este resimțit și azi, când privim clădirile
orașului și marile realizări ale unor oameni ce au poposit pe aici
și i-au înnobilit și i-au păstrat faima de oraș regal liber.**

Matematica și Educația Financiară

„Liniștea financiară nu înseamnă achiziționarea diverselor lucruri. Înseamnă să înveți să trăiești cu mai puțin decât produci, ca să poți să dai bani înapoi și să mai rămâi cu alți bani pe care să îi investești. Nu poți câștiga până nu faci asta.”

Dave Ramsey

Argument

Educația financiară, dacă te iei după titlu, te duce cu gândul la bani, economii, investiții, control și alți termeni de acest gen. Și aceasta este o credință limitativă pentru că educația financiară nu înseamnă să devii un bun matematician în finanțele personale, ci efort și disciplină în evoluția personală a ta, ca individ, și a relației pe care o ai cu banii în viața ta.

Educația financiară nu se referă numai la educația matematică: 5 lei pot fi formați din 5 bancnote de 1 leu sau din 10 monede de 50 de bani ori alte variante sau la educația valutară: există în lume mai multe valute: euro, lira, etc.

*Educația financiară înseamnă:
muncă, valoarea banului, cum funcționează
banii în societate și ce putem face cu banii,
cum ne realizăm obiectivele de ordin financiar:
cum ne achiziționăm casa în care stăm,
cum ne cumpărăm vacanțele în care ne petrecem
timpul liber și multe altele de care avem nevoie
în viață sau pe care ni le dorim.*

Ei, bine, educația financiară nu vizează doar matematica, ci mai ales principiile psihologice și economice. Nevoia reprezintă ceea ce este neapărat nevoie. La copii, nevoile sunt realizate de către părinți. Când sunt mici, ei sunt ajutați de părinți să își satisfacă nevoile, însă atunci când sunt mai mari, copiii văd diferența dintre o nevoie și dorință, iar părinții vin cu educația: nevoia de a te alimenta și-o poți satisface prin a mânca mâncare gătită, dulciurile reprezentând dorințele pe care ni le satisfacem după ce am

mâncat, după ce am realizat nevoia. Din perspectiva financiară, când sunt mai mari, oamenii consideră că a avea o mașină scumpă care consumă mult este nevoie, când ea este, de fapt, dorință.

Foști matematicieni de geniu s-au angajat la departamente de analiză cantitativă al unora din primele bănci de investiții din lume. Ei utilizează modele matematice pentru a analiza tendința piețelor financiare. Profilul potențialilor angajați în sistemul bancar sunt legate atât de cunoștințele matematice și de gândirea critică și raționament logic, dar mai ales de sinceritate, transparență, onestitate și chiar grijă pentru client și nevoile sale. Responsabilitatea față de finanțele celui implicat nu este doar o atribuție a angajatului bancar, desigur, dar este responsabilitatea acestuia de a-l informa pe client în legătură cu cheltuielile, riscurile și avantajele fiecărui tip de serviciu sau produs bancar.

O parte dintre salariații unei companii au fost solicitați să presteze ore suplimentare, în acest caz ei fiind plătiți cu 20 euro/oră, față de 10 euro/oră pentru munca prestată în timpul programului normal.

Pentru luna octombrie, serviciul contabilitate a primit situația din tabelul de mai jos:

Matematică financiară

	Număr de ore lucrate în programul normal	Număr de ore suplimentare
Angajatul 1	160	40
Angajatul 2	160	56
Angajatul 3	160	60
Angajatul 4	160	32
Angajatul 5	160	24
Angajatul 6	144	48

Prin urmare,
plata drepturilor salariale
ale celor șase angajați
a fost făcută efectuând
următorul produs de matrice:

$$\begin{pmatrix} 160 & 40 \\ 160 & 56 \\ 160 & 60 \\ 160 & 32 \\ 160 & 24 \\ 160 & 48 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 10 \\ 20 \end{pmatrix}$$

Aceeași regulă s-a păstrat
și pentru luna noiembrie,
contabilitatea calculând salariile
după produsul matriceal
următor:

$$\begin{pmatrix} 160 & 36 \\ 0 & 0 \\ 80 & 16 \\ 96 & 32 \\ 128 & 56 \\ 144 & x \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 10 \\ 20 \end{pmatrix}$$

- Determinați suma pe care a primit-o Angajatul 2 în cele două luni.
- Stabiliți care dintre Angajatul 1 sau Angajatul 5 a câștigat mai mult în cele două luni.
- Determinați numărul de ore suplimentare făcute de Angajatul 6 în luna noiembrie, știind că în cele două luni a primit suma de 4000 de euro.

Soluție:

a. În prima lună, Angajatul 2 va câștiga $160 \times 10 + 56 \times 20 = 2720$ euro. În a doua lună, Angajatul 2 nu lucrează, deci va primi 0 euro pentru luna noiembrie. Așadar, pentru cele două luni, Angajatul 2 primește 2720 euro.

b. În prima lună, Angajatul 1 va câștiga $160 \times 10 + 40 \times 20 = 2400$ euro. În a doua lună, Angajatul 1 va câștiga $160 \times 10 + 36 \times 20 = 2320$ euro. În cele două luni, Angajatul 1 va câștiga 4720 de euro.

În prima lună, Angajatul 5 va câștiga $160 \times 10 + 24 \times 20 = 2080$ euro. În a doua lună, Angajatul 5 va câștiga $128 \times 10 + 56 \times 20 = 2400$ euro. În cele două luni, Angajatul 5 va câștiga 4480 de euro. Așadar, Angajatul 1 va câștiga mai mult decât Angajatul 5.

c. În prima lună, Angajatul 6 va câștiga $160 \times 10 + 48 \times 20 = 2560$ euro. În a doua lună, el va câștiga $1440 + 20X$. Știind că el câștigă în cele două luni 4000 de euro, obținem că $20X = 0$, $X = 0$. Așadar, Angajatul 6 nu lucrează ore suplimentare în luna noiembrie.

Bibliografie:

- Manual practic pentru utilizatorul de servicii financiare - Editura Agir
- Educație Financiară - auxiliar curricular pentru liceu - Ligia Georgescu Goloșoiu

Bugetul unei companii

Bugetul unei companii și abordarea matematică a acestuia

Introducere

Lăsând la o parte schimbarea ritmului activității economice din cauza situației mondiale generate de SARS-CoV-2, după cum bine știm, trăim într-o economie de piață, prin urmare obiectivul central pentru fiecare agent economic, persoană juridică este obținerea unui profit cât mai mare.

Acest lucru este posibil în momentul în care veniturile obținute pe baza cheltuielilor ocazionate sunt mai mari, deci compania va avea o activitate economică eficientă la nivel de piață. Astfel, nu degeaba sunt angrenate o serie de resurse (umane, materiale, financiare, informaționale) în activitatea oricărei companii.

Profitabilitatea unei companii are la bază în același timp o strategie de minimizare a costurilor de producție cu o optimizare a consumului de materii prime și materiale în vederea sporirii rentabilității obținute.

Pentru a reuși atingerea obiectivului major de obținere a profitului pentru companie este esențial ca managementul companiei să știe opera foarte bine cu partea de buget, fie direct prin implicare sau indirect prin angajarea unor specialiști care vor ști face o analiză critică a situației financiare a companiei. Analiza de deviație a bugetului reprezintă metoda de control direct asupra derulării afacerii. Aceasta îl sprijină pe întreprinzător în vederea luării unor decizii de diminuare a costurilor de producție cu scopul creșterii profitului.

Procesul de evaluare a activității unei companii este unul extrem de complex, care necesită respectarea unor metode atent definite, principii și standarde, cu scopul de a lua decizia optimă cu privire la viitorul business-ului.

Bugetul. Definiție și Tipuri

Bugetul de venituri și cheltuieli (aceasta este denumirea completă) reprezintă estimarea financiară pe o anumită perioadă de timp a vânzărilor de bunuri economice și servicii ale companiei, precum și cheltuielile estimate pentru atragerea de resurse necesare realizării obiectivelor companiei.

Termenul de „cheltuieli” este utilizat pentru a îngloba totalitatea costurilor, indiferent de proveniența acestora în activitatea companiei. Orice antreprenor-manager de companie își pregătește bugetul, astfel încât să se asigure că va cheltui cât mai puțin, însă fără sacrificarea calității produsului obținut (bun/serviciu) și cu câștigarea maximului de profit din afacere.

În activitatea cotidiană, companiile acordă o atenție sporită administrării eficiente a resurselor și folosesc pentru acest scop, bugetul de venituri și cheltuieli – ca instrument de management financiar ce le oferă o imagine coerentă, de anvergură asupra profitabilității companiei.

Astfel, urmărirea în timp real a bugetului poate să ofere mai multe informații antreprenorului, precum:

1. Certitudinea că deține/coordonează o afacere reală, profitabilă;
2. Posibilitatea de adaptare în caz că se ivește vreo problemă (creșterea cheltuielilor cu chiria, lockdown din cauza pandemiei);
3. Șansa de a crește prin planning financiar pentru dezvoltarea afacerii.

Bugetul unei companii

Nu vom intra în amănunte legate de fundamentarea bugetelor pe tipuri de cheltuieli și venituri, deoarece detaliile ar aprofunda tema și ne propunem să evidențiem strict latura matematică a bugetului.

Totuși, pentru a clasifica bugetul din punct de vedere a mărimii veniturilor în comparație cu cheltuielile, vom distinge:

- buget excedentar, unde veniturile sunt mai mari decât cheltuielile, când vom avea profit;
- buget deficitar, când veniturile sunt mai mici decât cheltuielile, când ne vom confrunta cu pierderi financiare;
- buget echilibrat, când veniturile sunt egale cu cheltuielile și ne aflăm la pragul de rentabilitate sau punct mort al activității economice.

Pentru a reuși comparația veniturilor cu cheltuielile, vom lua un exemplu pur teoretic de buget pentru o companie din domeniul Hobby Art, producție manuală obiecte decorative.

Bugetul - abordare matematică

În vederea generării unui buget exemplificativ vom aborda veniturile și cheltuielile pe categorii de venituri și cheltuieli (pe o perioadă aleasă aleatoriu, 30 zile calendaristice), cu observația că acestea pot să difere de la business la business (pentru diferite domenii de afaceri se pretează alte clasificări).

VENITURI	CHELTUIELI
Vânzarea produselor obținute = 5000 Lei	Salarii = 5000 Lei
Workshop-uri online - origami = 4000 Lei	Materii prime = 1200 Lei
Consultanță personalizată = 1200 Lei	Echipamente/Instrumente = 600 Lei
Amenajări decorațiuni vitrine comerciale = 5000 Lei	Chirie = 700 Lei
Reciclare resturi hârtie = 250 Lei	Marketing = 500 Lei
	Utilități = 1000 Lei
	Taxe și impozite = 3000 Lei
Total = 15450 Lei	Total = 12000 Lei
Buget de tip excedentar, Profit brut = 3450 Lei, Profit net = Profit brut – Impozitul pe profit	

În funcție de tipul de societate comercială ales, mărimea cifrei de afaceri și numărul de angajați, procentul impozitului pe profit diferă (microîntreprinderile cu cel puțin un salariat plătesc un impozit de 1%, iar cele fără niciun salariat plătesc un impozit de 3%. Acestea sunt, așadar, scutite de la plata impozitului pe profit în cota de 16% - Sursa: <https://www.aparaturafiscala.ro>.

Fără utilizarea calculului matematic practic ne era imposibil să obținem un rezultat al situației financiare pentru compania adusă în discuție. În urma calculelor făcute putem observa mai multe lucruri:

- *Compania se află pe profit, activitatea sa fiind una rentabilă;*
- *Sursele de venituri sunt multiple și cu siguranță se pot diversifica și mai mult;*
- *În contextul pandemiei de SARS-CoV-2 există posibilitatea beneficiilor de facilități fiscale/ajutoare de stat, etc.;*
- *Posibilitatea minimizării costurilor cu materiile prime, prin abordarea altor furnizori.*

Concluzii

Cu siguranță economia este un cumul de domenii (matematica, informatica - care ascunde în spate tot algoritmi matematici, statistica - are la bază formule matematice, drept, etică, comunicare etc.), ce necesită o permanentă adaptare la cotidian din perspectiva păstrării importanței acesteia pentru societate.

Astfel, matematica utilizată în economie reprezintă un instrument de gândire care ne ajută să ajungem mult mai repede la scopul propus (în exemplul nostru, la cuantificarea Veniturilor și Cheltuielilor) în vederea luării unor decizii potrivite.

În același timp vom fi conștienți, nu putem avea așteptarea ca fiecare economist sau cercetător în economie să aibă profunde cunoștințe matematice, statistice, informatice, etc., însă considerăm că abordarea economiei din perspectivă matematică, oferă o apropiere de realitate a acesteia, credibilitatea proceselor și fenomenelor economice fiind astfel crescută.

Opinii despre criptomonede

În trecut, valoarea banilor – a monedei aflate în circulație – era direct legată de valoarea unui metal prețios, de regulă aurul. Din anul 1971, valoarea dolarului american a fost decuplată de aur, iar în întreaga lume funcționează astăzi sistemul financiar așa numit fiduciar – adică bazat pe încrederea utilizatorilor în acțiunile pe care le întreprinde banca centrală a unui stat.

Criza economică mondială din 2007 și crizele economice ce i-au succedat, precum criza datoriilor suverane europene, criza financiară din Rusia și recenta recesiune cauzată de pandemia COVID-19 au pus la grea încercare această încredere în autoritățile centrale, dezvăluind tocmai vulnerabilitatea sistemelor financiare din întreaga lume.

Ca reacție la această vulnerabilitate și pentru a asigura protecția investițiilor și finanțarea liberă a afacerilor fără a face apel la instituții financiare, a fost creat Bitcoin, un sistem de plată electronică descentralizat și o monedă digitală opensource. Sistemul nu se bazează pe încredere într-o autoritate centrală, ci pe dovezi criptografice. Administrarea tranzacțiilor și emiterea de bitcoini se face în mod colectiv, de către rețea, iar valoarea este determinată strict de cerere și ofertă.

Întreaga rețea este utilizată pentru a monitoriza și verifica atât crearea de noi bitcoini prin minerit, cât și transferul de bitcoini între utilizatori. Se păstrează colectiv un jurnal al tuturor tranzacțiilor, fiecare tranzacție nouă fiind difuzată în întreaga rețea bitcoin. Calculatoarele participante comunică pentru a crea și a conveni asupra actualizărilor jurnalului oficial. Acest proces, care este unul intensiv computațional, este de fapt procesul utilizat pentru extragerea (mineritul) de bitcoini.

Modul în care funcționează bitcoin nu implică dezvăluirea de informații personale, ceea ce duce la o protecție ridicată împotriva furtului de identitate, fraudea cărților de credit, precum și altor atacuri cibernetice. În plus, tranzacțiile cu monezi bitcoin sunt ireversibile, ceea ce previne fraudele, tranzacțiile identificabile făcând imposibilă falsificarea de bitcoini.

Cu toate acestea, moneda virtuală pune în dificultate autoritățile responsabile cu reglementarea funcționării piețelor monetare și prevenirea spălării banilor, fiind declarată complet ilegală în anumite jurisdicții, cum ar fi Algeria, Bolivia, Egipt, Maroc sau Nepal și fiind ilegală ca obiect al tranzacțiilor bancare în multe alte state.

Chiar și în aceste condiții incerte ale statutului juridic, operatorii din tehnologie continuă să dezvolte o multitudine de alte criptomonede – Ethereum, Litecoin, Stellar, Tezos etc., iar valoarea unui bitcoin a cunoscut o creștere exponențială în ultima vreme.

Bitcoin rămâne însă un activ speculativ, ce nu îndeplinește niciuna din funcțiile banilor așa cum îi cunoaștem - mijloc de păstrare a valorii, unitate de cont, mijloc de plată unanim acceptat. Activele speculative nu sunt însă recomandate investitorilor neprofesioniști, întrucât pot dauna mai mult decât aduce beneficii.

Criptomonedele

Bancnote, monede și criptomonedele

Bancnotele și monedele sunt mijloace de plată răspândite în întreaga lume și au o istorie milenară. În prezent, ele sunt emise de băncile centrale ale statelor, bănci ce prin lege au primit această responsabilitate. Forma, conținutul, elementele de siguranță sunt stabilite de acestea și sunt înregistrate la Organizația Internațională pentru Standardizare.

Băncile centrale sunt cele care emit moneda și se ocupă de politica monetară a țării, reglementează și supraveghează sistemul bancar pentru a preveni falimentul băncilor comerciale și descurajarea comportamentului iresponsabil sau fraudulos.

Pentru a asigura derularea continuă a operațiunilor bancare, în ceea ce privește lichiditatea, siguranța și randamentul, băncile centrale dispun de rezerve valutare, constituite dintr-un coș de valute cu valoare mare și stabilă, DTS (drepturi speciale de trageră) și aur.

Ce sunt criptomonedele?

Potrivit definiției Autorității de Supraveghere Financiară din România „O criptomonedă este o monedă virtuală care nu este emisă sau susținută de o bancă centrală sau de un guvern. Aceste produse sunt produse extrem de riscante, speculative”.

Primii pași

Olandezul David Chaum a publicat o lucrare de cercetare în anul 1983 în care introducea ideea de numerar digital. În 1989, el a fondat DigiCash, o companie de numerar electronic, la Amsterdam pentru a comercializa ideile din cercetările sale. În anul 1998 firma a dat faliment.

În anul 1996, cei mai utilizați bani pe internet au fost **e-gold**, care a ajuns la câteva milioane de utilizatori, fiind închisă de guvernul american în 2008, **e-gold** a fost recunoscută drept „monedă digitală” atât de oficialii americani, cât și de mediul academic. În anul 1998 PayPal a lansat serviciul în moneda USD, marcând începutul monedelor digitale descentralizate bazate pe blockchain fără server central și fără active corporale păstrate în rezervă. Cunoscute și sub numele de **criptomonedele** (*cripto = secret, ascuns*), monedele digitale bazate pe blockchain s-au dovedit rezistente la încercarea guvernului de a le reglementa, deoarece nu exista o organizație centrală sau o persoană cu puterea de a le opri.

Bitcoin

Odată cu dezvoltarea și răspândirea sistemului electronic la nivel global, au fost dezvoltate sisteme de plată electronică. În anul 2009, Satoshi Nakamoto - o persoană sau grup de persoane cu acest nume (pseudonim sau username) - a creat un sistem de plată electronică descentralizată și o monedă digitală (criptomonedă). Scopul declarat a fost protecția investițiilor și finanțarea liberă a afacerilor fără a apela la instituții financiare, a căror activitate este reglementată.

Denumirea Bitcoin se referă și la programul de finanțare liberă (opensource) pentru folosirea acestor monede și la rețeaua peer-to-peer (de la egal la egal) pe care acesta o formează pentru a ține evidența tranzacțiilor, folosind criptarii pentru securitate și asigurarea că bitcoinii nu pot fi cheltuiți decât de cel care îi deține și doar o singură dată.

Creatorii sistemul electronic de monedă peer-to-peer al Bitcoin susțin că a fost un prim pas bazat pe libertatea banilor, fără a necesita un terț sau un intermediar de încredere și este cu adevărat o monedă fără granițe, alimentând și conectând o nouă economie globală. Plata în Bitcoin a însemnat că oameni pot plăti direct, ocolind taxele instituționale, obstacolele și intruziunile.

Criptomonedele

Poziția Băncii Centrale Europene

În ianuarie 2021 într-o conferință virtuală organizată de Reuters, Președintele BCE, doamna Christine Lagarde a declarat că: bitcoin este un activ înalt speculativ și că bitcoin a facilitat „afaceri amuzante” (funny business) și este necesară reglementarea sa la nivel internațional. De asemenea, BCE a lansat o campanie publică referitoare la euro digital.

Poziția Fiscului SUA

Avizul 2014-21 al Serviciului de venituri interne (IRS) al SUA definește orice monedă virtuală, criptomonedă și monedă digitală ca proprietate; câștigurile și pierderile sunt impozabile în cadrul politicilor imobiliare standard.

Poziția statelor

Poziția statelor diferă de la țară la țară, unele state nu și-au definit poziția legată de criptomonedă, altele le-au interzis sau restricționat, altele le-au permis.

O interdicție absolută există în șapte state ale lumii: Algeria, Bolivia, Egipt, Iraq, Maroc, Nepal, Pakistan; o interdicție implicită se aplică în alte 15 state: Bahrein, Bangladesh, China, Columbia, Arabia Saudita, Taiwan, Republica Dominicană, Indonezia, Iran, Kuweit, Lesotho, Lituania, Macao, Oman, Qatar. În Statele Unite și Canada, organismele de reglementare investighează „escrocherii bitcoin” și ICO-uri în 40 de jurisdicții.

În Rusia, deși criptomonedele sunt legale, este ilegal să cumpărați de fapt bunuri cu orice altă monedă decât rubla rusă.

Criptomonedele sunt un instrument potențial pentru a se sustrage sancțiunilor economice.

Câteva păreri ale persoanelor autorizate

Paul Krugman, câștigătorul Premiului Nobel pentru științe economice, a repetat de nenumărate ori că este o bulă care nu va dura și o leagă de mania Lalelelor.

Magnatul american de afaceri Warren Buffett consideră că criptomonedă va ajunge la un sfârșit rău. În octombrie 2017, CEO-ul BlackRock, Laurence D. Fink, a numit bitcoin un „*indice de spălare a banilor*”. „*Bitcoin vă arată doar câtă cerere de spălare a banilor există în lume*”, a spus el.

Surse:

<https://asfromania.ro/consumatori/alerte-consumatori/6193-avertiz-consumatori-criptomoned>

<https://www.coindesk.com/ecbs-christine-lagarde-says-speculative-bitcoin-needs-regulation>

<https://www.gno.ro/ce-sunt-criptomonedele-si-de-ce-sa-alegi-pi-network/>

Învățăminte...

Cum mi-am investit timpul și banii în primii 5 ani de muncă

A sosit și finalul facultății, terminată cu medie mare, așa cum mi-am propus.

Și, iată că am semnat un contract pentru primul job adevărat, full-time. Era un job bun la vremea aceea, în sucursala unei bănci. Imediat după revoluția din 1989 erau puține opțiuni pentru tineri, iar domeniul financiar creștea în ritm accelerat.

Înconjurată fiind acum și de persoane cu mai multă experiență, am început să văd viața cu alți ochi.

Degeaba terminasem eu cu medie mare! În ceea ce privește abilitățile practice și cunoștințele specifice domeniului aveam enorm de multe lucruri de învățat. Așa că salariul meu mic de stagiar era pe măsura „lipsei” mele de cunoștințe despre banking de atunci.

Eram norocoasă să locuiesc încă la părinți, așa că nu aveam grija cheltuielilor cu mâncarea și întreținerea. Deci am continuat să cheltuiesc pentru propriile plăceri: ieșiri la teatru, la film, mini-vacanțe. Și a trebuit să-mi cumpăr pantofi și haine office, până atunci avusesem doar cămăși și o pereche de blugi (în care am și fost la interviul de angajare).

Totuși ceva am făcut diferit față de prima mea experiență de muncă, din timpul facultății. Am înțeles ce șansă aveam să fiu într-un domeniu care se dezvoltă și am început să mă gândesc ce pot face mai mult pentru cariera mea, într-un mediu tot mai concurențial.

Am observat că banca pentru care lucram începea să aibă tot mai mulți clienți străini, iar colegii mai în vârstă nu cunoșteau nici o limbă străină. Eu știam puțină engleză, învățată în perioada comunistă, fără mare tragere de inimă pentru că nu îi vedeam utilitatea pe atunci, nu aveam voie să ieșim din țară. Însă puținul ăsta mi-a oferit un avantaj față de ceilalți și am început să lucrez tot mai mult pe relația cu clienții din alte țări.

În plus, în facultate îmi plăcuse foarte mult cursul de informatică, deci nu am ezitat să mă implic atunci când a trebuit să lucrăm cu o aplicație nouă, în timp ce alții erau reticenți.

În primii ani de muncă, nu am ratat nici un curs profesional la care eram trimisă, pentru că majoritatea colegilor refuzau să meargă. Da, pe atunci, cursurile erau puține și participarea opțională. Depindea mult de tine dacă îți doreai să evoluezi. Fapt valabil și astăzi dacă mă gândesc bine, dar la un alt nivel, cu posibilități de a alege mult mai vaste. Atât cursuri în sală, cât și o mulțime de cursuri online.

Destul de repede am înțeles că pot să-mi cresc valoarea la job urmând cursurile oferite de bancă, dar și în particular, plătite din banii proprii, cursuri de limbi străine, de abilități informatice etc. În fiecare an, până la vârsta de 30 de ani, am urmat cel puțin două cursuri. În cațiva ani, cu limba engleză am ajuns până la nivelul avansat.

Am făcut și tot felul de cursuri opționale, precum cel de limba spaniolă, de design interior, de dans, de ikebana. Unele chiar și sâmbăta.

Îmi exploram abilitățile, pasiunile...

Și am înțeles că nu greșisem alegând domeniul economic. Mi-a plăcut să construiesc activități noi în acest domeniu, la granița dintre științele exacte și cele sociale, să particip la dezvoltarea lui.

Iar alte preocupări, legate de artă și frumos, am înțeles că vor rămâne doar hobby-uri, pentru timpul liber și pentru mai târziu... la retragerea din activitate.

Până la 30 de ani, am învățat cât de mult am putut de la colegii mai în vârstă, dar am înțeles și că trebuie să învăț lucruri noi și să-mi urmez propriul drum!

Banii și timpul, investite în dezvoltarea profesională și personală în primii 5 ani de muncă, s-au dovedit a fi cea mai bună investiție pe termen lung! După mai puțin de trei ani mă mutasem deja în centrala acelei bănci și începeam să dezvolt o activitate nouă.

**Despre alte pățanii și învățăminte... în articolul următor semnat:
„Un călător prin viața de adult”**

Instrumente de plată

Cardul de debit

Sunt cardul de debit – un instrument micuț și elegant aflat în grija prietenei mele, Marenca. Pot avea eu, un plastic mic cu microcip, prieteni? Sigur că da, sau... așa cred... de ce? Vă voi împărtăși un secret – nu, nu PIN-ul, pe acesta nu vi-l pot spune, este taina noastră, a mea și a Marencăi, dar vă pot spune alte lucruri pentru a vă demonstra că suntem prieteni: mă păstrează în portofel unde am un buzunar întreg, nu am alți vecini carduri sau bancnote – întregul portofel este al meu! În plus, verifică des dacă sunt aici, și face tot ce poate ca, din când în când, să adauge bănuți în contul pe care îl reprezintă.

De curând a dus la Primărie un act pe care era scris acest cont și, începând de atunci, în fiecare lună, alocația Marencăi se adună frumos, crescând. Eu am apărut în anul în care ea a început să studieze la școală Educație Financiară. A aflat că băncile au un produs dedicat copiilor – un produs care nu le percepe comision de deschidere de cont sau de administrare a acestuia și care, pe lângă card – acesta sunt eu – le oferă o mică dobândă de 0.20 puncte procentuale până la împlinirea vârstei de 18 ani.

O ajut să își încarce cartela de telefon, să plătească mici cadouri pentru familia ei, să verifice suma rămasă – toate acestea fără ca banca să îi perceapă comision. Marenca însă este foarte atentă la cheltuieli. Mai mult, eu am devenit pușculița ei – tot ca urmare a orelor de Educație Financiară. A înțeles că la mine, bănuții ei sunt în siguranță. Nu cred că se gândește doar la ei, cred că puțin-puțin ține și la mine. V-am spus, stau într-o țiplă introdusă într-un portofel AL MEU! Sunt protejat de alte obiecte, de telefon – știe că mă pot demagnetiza și nu am văzut niciodată lângă mine vreo bancnotă – nu le folosește pentru că știe că banii circulă prin multe mâini și sunt purtători de microbi, pe când eu, sunt doar al ei. Doar mânăuța ei mă atinge ușor, cu responsabilitate.

Vă vine să credeți oare, că având această relație de prietenie, m-a răătăcit, o dată? Nici mie... Mi-a părut atât de rău că nu îi puteam spune unde sunt! Toți bănuții de care am grijă puteau dispărea imediat dacă aș fi încăput pe mâini străine și rău intenționate căci sunt contactless – adică pot face plăți fără ca cel care m-a găsit să îmi cunoască PIN-ul, dacă suma este mai mică de 100 lei! Era atât de necăjită și speriată dar, tot datorită orelor de Educație Financiară, a știut să rezolve problema: a sunat la un număr special al băncii și a blocat imediat contul. Apoi, în doar câteva zile, a primit un alt card – tot eu, doar că sunt altfel îmbrăcat. Acum am culoare aurie – ca un mic peștișor fermecat care îndeplinește dorințe... în limita fondurilor disponibile, firește.

Sunt fericit acum și puțin vorbăreț pentru că și ea este la fel de fericită – a aflat aseară că, după ce va împlini vârsta de 14 ani, banca îi va permite să instaleze pe telefon o aplicație care o va ajuta să facă multe plăți și verificări fără a mai fi nevoie să ieșim din casă, dacă este prea obosită sau afară este prea frig, prea cald sau prea târziu. Mă va folosi mai puțin și, deci, voi fi mai protejat. V-am spus că îmi este prietenă!

Închei acum, mica mea prietenă mă așază acum la loc, în portofel. Ne pregătim să ieșim de la bancă unde am verificat soldul la un bancomat. Dacă aș fi un tip glumeț, aș spune că mă simt... „împlinit” pentru că tocmai au intrat în cont bănuții din alocație.

Pe curând și, nu vă îngrijorați – puteți avea și voi câte un prieten special, ca mine, dacă vă convingeți părinții să vă însoțească la bancă cu certificatul vostru de naștere. Îl puteți primi în cel mult 5 zile – cred că ar fi un cadou grozav de Sărbători!

Verificarea cunoștințelor

Quiz

1. Completează spațiile punctate cu expresiile/cuvintele potrivite astfel încât propozițiile să fie adevărate din punct de vedere științific:

- a) copiilor sunt responsabilitatea părinților, în timp ce dorințele copiilor se satisfac numai dacă e posibil.
- b) Nevoia de îmbrăcăminte intră în categoria nevoilor
- c) Fiecare individ are o legată de realizarea în plan profesional.

2. Nevoile reprezintă:

- a) ceea ce ți-ar plăcea să ai, dar nu este absolut necesar;
- b) ceea ce trebuie să ai și fără de care nu poți face un lucru;
- c) nevoi care nu trebuie rezolvate urgent.

3. Dorințele reprezintă:

- a) ceea ce trebuie să ai și fără de care nu poți face un lucru;
- b) aspirații/năzuințe care se îndeplinesc întotdeauna;
- c) ceea ce ți-ar plăcea să ai, dar nu este absolut necesar.

4. Nevoile fiziologice sunt:

- a) nevoi sociale și de apartenență prin care oamenii intră în relații cu semenii săi pentru a se încadra în grupuri sociale mai extinse;
- b) nevoi de recunoaștere socială, încrederea în sine, respectul de sine, nevoia de atenție, reputația;
- c) nevoile de bază, nevoile biologice și fiziologice.

5. Ierarhizați nevoile sub forma piramidei lui Maslow.

1. a) Nevoile
b) fiziologice
c) educație

2. b)

3. c)

4. c)

Proiect de educație artistică și antreprenorială

Liceul cu Program Sportiv „Iolanda Balaș Soter”, Buzău

Mărțișorul - simbol al primăverii

PROIECT EDUCAȚIONAL - EXPOZIȚIE CU VÂNZARE

Coordonatori: înv. Toma-Nicolau Elena Dana
prof. înv. primar Tăbăcaru Iuliana
prof. înv. primar Anghel Daniela
inst. Găman Lorina

Materiale:

- carton colorat - 50 buc.
- hârtie colorată - 50 buc.
- pom-pom - 60 buc.
- carton ondulat - 10 buc.
- coli gumate - 20 buc.
- ochișori mobili (diverse dimensiuni) - 100 buc.
- perforatoare
- sârmă plușată - 20 buc.
- ace broșă - 50 buc.
- nasturi mici - 20 buc.
- lipici cu sclipici - 5 buc.
- fetru - 5 buc.
- panglică motive tradiționale
- flori artificiale mici - 100 buc.
- șnur mărțișor - 200 buc.
- magneți autoadezivi
- paste făinoase
- acuarele
- pistol de lipit cu rezerve de silicon
- materiale din natură (coji fistic, alune, ghinde, semințe, scoici, etc...)

Cost total materiale: 150 lei

Prețul de vânzare a fost stabilit în funcție de costul materialelor și efortul depus în confecționarea lor, astfel că am stabilit de comun acord următoarele prețuri: **1 leu, 2 lei, 3 lei și 5 lei/buc.**

Am realizat afișe pe care le-am lipit în locuri vizibile pentru a promova expoziția cu vânzare organizată în holul liceului, apoi ne-am pregătit

Creativitate

discursul pe care să-l utilizăm în vânzarea măștișoarelor, fiind conștienți că un limbaj ales ne poate ajuta să vindem cât mai multe. Copiii, organizați în echipe de câte doi (unul mai bun la matematică cu un altul care mai are de exersat), au vândut măștișoarele pe holul școlii în fiecare pauză, timp de 5 zile (în ultima săptămână din luna februarie).

La finalul săptămânii, am realizat un total al încasărilor în valoare de **370 lei**. Am realizat astfel că profitul pe care l-am obținut a fost de **220 lei**.

Din banii pe care i-am obținut am cumpărat pentru mămici câte un mic dar pentru 8 Martie, în valoare totală de 150 lei, urmând ca restul banilor să fie folosiți pentru organizarea unei mici petreceri cu pizza de Ziua Copilului.

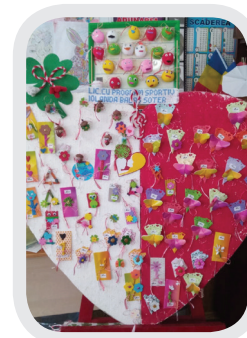
Măștișoarele nevândute au fost oferite cu ocazia zilei de 1 Martie tuturor doamnelor din Liceul cu Program Sportiv „Iolanda Balaș Soter” (profesoare, educatoare, învățătoare, secretare, contabile, bucătărese, îngrijitoare, gardieni), dar și oaspeților ocazionali.

Proiectul a fost promovat pe grupul de Facebook al clasei noastre, „**Clasa Spiridușilor campioni LPS Buzău 2017-2022**”, grup asociat cu pagina oficială a Liceului cu Program Sportiv „Iolanda Balaș Soter” Buzău și pe grupul de WhatsApp al clasei.

Acest proiect le oferă copiilor oportunități multiple:

- lucrul în echipă
- exprimarea creativității și îndemnării în realizarea măștișoarelor
- dezvoltarea spiritului de inițiativă și antreprenoriat
- abilitățile sociale
- competențele matematice
- sensibilizare și exprimare culturală
- competențele digitale

Liceul Teoretic „Ioniță Asan”, Caracal, Olt Grădinița cu Program Normal Nr. 4 Grupa mică - mijlocie

Coordonator: prof. inv. preșcolar Mirea Cioroianu Simona

Proiect de educație financiară

Școala Gimnazială „Episcop Dionisie Romano”, Buzău

Târgul de Mărțișoare

PROIECT EDUCAȚIONAL - Elevii clasei a IV-a A

Coordonator: prof. învă. primar Lazăr Georgeta Mihaela

*„Primăvara este o reflexie a sufletului nostru,
iar mărțișorul este cea mai de preț răsărită într-însa”.*

Cum mărțișorul este simbolul primăverii, al bucuriei și dragostei de viață, cum putem să întâmpinăm acest anotimp minunat decât printr-un **TÂRG AL MĂRȚIȘOARELOR**? Și nu orice mărțișor, ci mărțișoare confecționate de **elevii clasei a IV-a A**, cu mult entuziasm care să aducă fericire, împliniri și să alunge grijile.

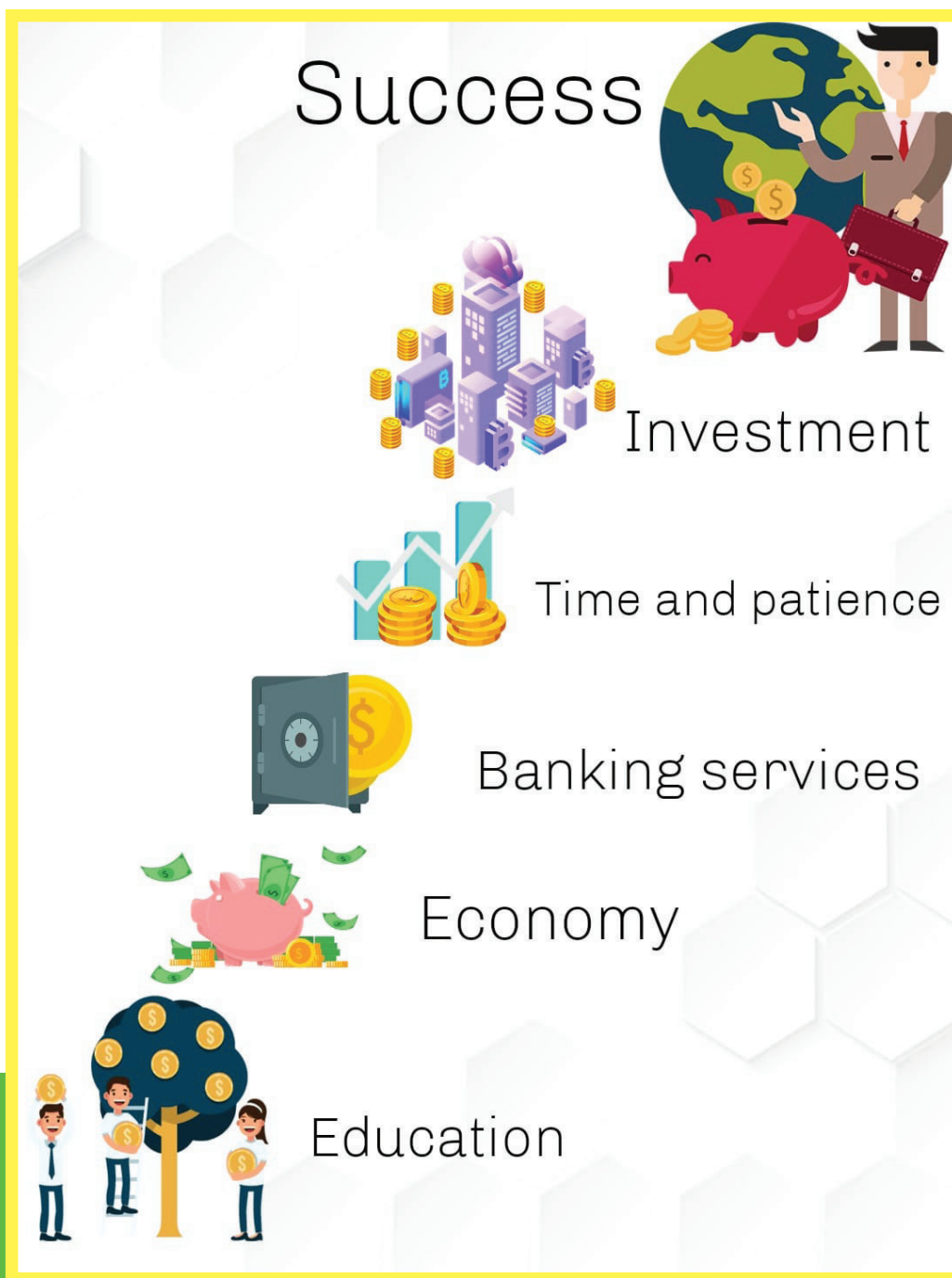
Cunoștințele dobândite în cadrul orelor de **EDUCAȚIE FINANCIARĂ** s-au dovedit extrem de utile, elevii fiind puși în situația de producători, vânzători, dar și de cumpărători ai produselor.

Copiii au prezentat pușculițele confecționate de ei și au votat cea mai frumoasă și ingenioasă pușculiță. Fondurile strânse vor fi folosite în beneficiul copiilor în cadrul activităților desfășurate în săptămâna „ȘCOALA ALTFEL”.

Benzi desenate realizate de elevul Saru Gabriel, clasa a IX-a
Colegiul Național Zinca Golescu, Pitești
Coordonator: prof. Corina Slabu

Afiș **GLOBAL MONEY WEEK**

realizat de eleva Alexandra Maria Beleagă, clasa a XI-a G

Colegiul Național Alexandru Odobescu, Pitești

Coordonator: prof. Mihai Mihăescu

ISSN: 2343 - 9920

ISSN-L: 2343 - 9920

**ASOCIAȚIA PENTRU
PROMOVAREA PERFORMANȚEI
ÎN EDUCAȚIE**